

Denetime Tabi Olma, Denetçinin Seçimi, Denetimin Üstlenilmesi, Denetim Sözleşmeleri ve Raporları, Gelir Bildirimi, Şeffaflık Raporu ve MSS Konularına İlişkin Sıkça Sorulan Sorular (Güncellenmiştir.)

Bağımsız Denetime Tabi Olmaya İlişkin Sıkça Sorulan Sorular

1. Bağımsız denetim nedir?
2. Hangi şirketler bağımsız denetime tabidir?
3. Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesine yönelik hesaplamalar nasıl yapılmalıdır?
4. Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde üst üste iki hesap döneminde sağlanması gereken ölçütlerin aynı ölçütler olması mı gerekir?
5. İlk defa denetime tabi olacak şirketler açısından denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde aktif toplamının ve yıllık net satış hasılatının hesabı nasıl yapılmalıdır? Bağlı ortaklık ve/veya iştiraki bulunan şirketlerde hesaplamada ayrıca nelere dikkat edilmelidir?
6. İlk defa denetime tabi olacak şirketler açısından denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde çalışan sayısının hesabı nasıl yapılmalıdır? Bağlı ortaklık ve/veya iştiraki bulunan şirketlerde hesaplamada ayrıca nelere dikkat edilmelidir?
7. Denetime tabi olan şirketin sonraki hesap döneminde denetim kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde aktif toplamının ve yıllık net satış hasılatının hesabı nasıl yapılmalıdır? Bağlı ortaklık ve/veya iştiraki bulunan şirketlerde hesaplamada ayrıca nelere dikkat edilmelidir?
8. Denetime tabi olan şirketin sonraki hesap döneminde denetim kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde çalışan sayısının hesabı nasıl yapılmalıdır? Bağlı ortaklık ve/veya iştiraki bulunan şirketlerde hesaplamada ayrıca nelere dikkat edilmelidir?
9. Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerini üstlenen şirketler açısından aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatının hesabı nasıl yapılır?
10. Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar'da (Karar) da belirlenen eşik değerleri aştığı için denetime tabi olan bir şirket bağımsız denetim kapsamından nasıl çıkar?
11. Denetime tabi iken denetim kapsamından çıkan şirket, sonraki hesap dönemlerinde denetime tabi olup olmadığını belirlerken hangi finansal tabloları esas alır ve hesaplamalar nasıl yapılır?
12. Denetime tabi olan bir şirketin tür değiştirmesi bağımsız denetim yükümlülüğünü etkiler mi?

13. Bağımsız denetime tabi olan bir şirketin bağlı ortaklığı/iştirakiyiz. Şirket olarak kendimiz de 2021 hesap dönemi için denetim kapsamına girdik. Ana şirketimizin denetimi yapılırken konsolide bir denetim yapıldığından ve bu denetim içerisinde şirketimizin de dolaylı olarak denetimi yapılmaktadır. Bu nedenle Şirketimizin kendisi hakkında ayrıca denetim yapılması gerekiyor mu?

14. Denetime tabi olmayan bir şirket, ana ortaklığının, bağlı ortaklığının veya iştirakinin denetime tabi olması nedeniyle denetime tabi olur mu?

15. Bağımsız denetimden muaf tutulan şirketler hangileridir?

Denetçinin Seçimi ve Denetim Faaliyetinin Üstlenilmesi İle İlgili Sıkça Sorulan Sorular

1. ABC A.Ş. olarak 2021 hesap dönemi için 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca zorunlu olarak bağımsız denetime tabiyiz. Yönetim Kurulu Kararı ile şirketimize denetçi atayabilir miyiz?

2. ABC A.Ş. olarak 2021 hesap dönemi için 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca zorunlu olarak bağımsız denetime tabiyiz. Şirketimiz için denetçi seçimini ne zamana kadar yapmamız gerekiyor?

3. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca 2021 hesap dönemi için zorunlu olarak bağımsız denetime tabiyiz. Şirketimizin 2021 hesap döneminin bağımsız denetimi için XYZ BDK A.Ş'yi denetçi olarak seçtik. Seçmiş olduğumuz bu denetçiden görevi geri almamız mümkün mü?

4. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca 2021 hesap dönemi için zorunlu olarak bağımsız denetime tabiyiz. Şirketimizin 2021 hesap döneminin bağımsız denetimi için XYZ BDK A.Ş'yi denetçi olarak seçtik ve denetim sözleşmesini imzaladık. Sözleşmenin imzalanmasından belirli bir süre sonra XYZ BDK A.Ş. haklı bir sebebe dayanarak denetim sözleşmesini fesih etti. Ne yapmamız gerekiyor?

5. Denetim Üstlenen Bağımsız Denetçi olarak sicile tescil edildim. Hangi şirketlerin denetimini üstlenebilirim?

6. Kurumunuzca KAYİK HARIÇ denetim yapmaya yetkili olarak sicile tescil edilmiş bir bağımsız denetim kuruluşuyuz. Hangi şirketlerin denetimi üstlenebiliriz?

7. Kurumunuzca KAYİK DÂHİL (sigortacılık ve özel emeklilik hariç) denetim yapmaya yetkili olarak sicile tescil edilmiş bir bağımsız denetim kuruluşuyuz. Hangi şirketlerin denetimi üstlenebiliriz?

8. Kurumunuzca KAYİK DÂHİL (sigortacılık ve özel emeklilik dâhil) denetim yapmaya yetkili olarak sicile tescil edilmiş bir bağımsız denetim kuruluşuyuz. Hangi şirketlerin denetimi üstlenebiliriz?
9. Denetim Üstlenen Bağımsız Denetçi/KAYİK HARIÇ Denetim Yapmaya Yetkili Denetim Kuruluşu olarak sicile tescil edildik. Konkordato denetimi üstlenebilir miyiz?
10. Sicile tescil edilmiş bir bağımsız denetçiyim. Herhangi bir denetim kuruluşunda ve/veya denetim üstlenen bağımsız denetçi yanında olmadan tek başıma denetim faaliyeti yürütebilir miyim?
11. ABC A.Ş.'nin 2021 hesap döneminin denetimi için denetçi olarak seçildik. Ancak sonrasında yaptığımız kontrollerde şirketin denetimini yerine getirmemizin Kanunen mümkün olmadığını anladık. Ne yapmalıyız?
12. Aynı anda birden fazla denetim kuruluşunda ve/veya denetim üstlenen bağımsız denetçi yanında denetçi olarak denetim çalışmalarına katılabilir miyim?
13. Bağımsız Denetim Kuruluşu olarak denetim faaliyetinde bulunuyoruz. Aynı şirketin denetimini en fazla kaç yıl için üstlenebiliriz?
14. Denetim Üstlenen Bağımsız Denetçi olarak denetim faaliyetinde bulunuyorum. Aynı şirketin denetimini en fazla kaç yıl için üstlenebilirim?
15. Bağımsız denetçi olarak bir denetim kuruluşunda/denetim üstlenen bağımsız denetçi yanında görev yapıyorum. Aynı şirketin denetiminde en fazla kaç yıl görev alabilirim?
16. Denetim Ağı ne demektir? Aynı denetim ağı içerisinde yer almanın rotasyon süreleri açısından sonuçları nelerdir?
17. İlişkili denetim kuruluşu ne demektir? Bir denetim kuruluşunun ilişkili denetim kuruluşu olmanın rotasyon süreleri açısından sonuçları nelerdir?
18. Yedek denetim ekibine yapılan görevlendirmeler rotasyon süresinden sayılmakta mıdır?
19. ABC A.Ş.'nin 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 hesap dönemlerinin denetimlerinde asıl denetim ekibinde denetçi olarak görev aldım ve 5 yıllık süreyi tamamladım. Yedek denetim ekibinde yapılan görevlendirmeler rotasyon süresinin hesabında dikkate alınmadığından ABC A.Ş.'nin 2018 hesap dönemine ait sözleşmede yedek denetim ekibinde görevlendirilebilir miyim?
20. Denetim ekibi için düzenlenen rotasyon süresi aynı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından üstlenilen denetimler için mi geçerlidir?
21. İhtiyari olarak yapılan denetimlerde geçen süreler rotasyon süresinin hesabında dikkate alınıyor mu?
22. Rotasyon sürelerinin hesabına ilişkin Kurulunuz tarafından alınmış kararlar nelerdir?
23. Bir denetim faaliyetini üstlenmeden önce dikkat etmemiz gereken kısıtlamalar nelerdir?

24. Bağımsız denetimini yaptığımız bir şirkete denetim haricinde verebileceğimiz hizmetler nelerdir?
25. Denetim üstlenen bağımsız denetçi olan Bay A, ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunmuştur. ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait finansal tablolarının bağımsız denetimi Bay A tarafından üstlenilebilir mi?
26. Denetim üstlenen bağımsız denetçi Bay A'nın denetim kadrosunda yer alan Bay B, ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunmuştur. ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait finansal tablolarının bağımsız denetimi Bay A tarafından üstlenilebilir mi?
27. Bay A, ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunmuştur. Bay A, XYZ BDK A.Ş'nin ortağı/denetçisidir. ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait finansal tablolarının bağımsız denetimi XYZ BDK A.Ş. tarafından üstlenilebilir mi?
28. Yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşu da olan XYZ BDK ve SMMM A.Ş, ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunmuştur. ABC A.Ş'nin 2018 hesap dönemine ait finansal tablolarının bağımsız denetimi XYZ BDK ve SMMM A.Ş. tarafından üstlenilebilir mi?
29. ABC A.Ş'ye beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesine ilişkin "E- Beyanname Aracılık Hizmeti" veriyoruz. ABC A.Ş'nin bağımsız denetimini üstlenebilir miyiz?
30. Defter tutma hizmeti verilen bir şirketin aynı dönem bağımsız denetiminin yapılamayacağı konusuna ilişkin olarak Etik Kurallarda bazı istisnalar sayılmaktadır. Etik Kurallarda yer alan bu istisnalar geçerli midir?

Bağımsız Denetim Sözleşmelerine İlişkin Sıkça Sorulan Sorular

1. Bağımsız Denetim Kuruluşu/Denetim Üstlenen Bağımsız Denetçi olarak faaliyet ediyoruz. ABC A.Ş'nin 2021 hesap döneminin denetimi için şirket genel kurulunda denetçi olarak seçildik. Bağımsız denetim sözleşmesinin imzalanması için mevzuatta öngörülmüş bir süre bulunmaktadır mıdır?
2. Bir bağımsız denetim sözleşmesinde bulunması gereken asgari unsurlar nelerdir?
3. Bir bağımsız denetim sözleşmesinde bulunmaması gereken hususlar nelerdir?
4. Bağımsız Denetim Kuruluşu/Denetim Üstlenen Bağımsız Denetçi olarak yetkilendirildik. Bağımsız denetim faaliyetini ilk defa icra edeceğiz. Düzenleyeceğimiz denetim sözleşmelerinde örnek olarak kullanabileceğimiz bir format bulunuyor mu?
5. Düzenlemiş olduğumuz bağımsız denetim sözleşmelerini hangi süre içerisinde Kuruma bildirmemiz gerekiyor? Bu bildirim nasıl yapılmaktadır?
6. ABC A.Ş'nin 2020 hesap döneminin ihtiyari denetimi için denetim sözleşmesi imzaladık. İhtiyari olarak yapılan denetime ilişkin sözleşmenin de Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu?
7. ABC A.Ş'nin İcra ve İflas Kanunu hükümleri çerçevesinde Konkordato denetimi için denetim sözleşmesi imzaladık. İlgili mevzuatında yer alan özel hükümler uyarınca yapılan bu denetime ait sözleşmenin de Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu?
8. Sözleşmelerde denetim ekiplerini oluştururken dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?
9. Daha önce Kuruma bildirmiş olduğum sözleşmede değişiklikler oldu. Bu değişikliklere ilişkin Kuruma herhangi bir bildirimde bulunmam gerekiyor mu?
10. İmzalanmış olan bir sözleşmenin fesih edilmesi mümkün mü? Sözleşmenin fesih edilmesi durumunda ne yapmalıyım?
11. Denetçi olarak seçtiğim bir şirketin bu görevi benden alması mümkün mü?

Bağımsız Denetim Raporlarına İlişkin Sıkça Sorulan Sorular

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397'inci maddesi kapsamında yapılan denetimlerde hangi raporlar düzenlenmelidir?
2. Düzenlemiş olduğumuz bağımsız denetim raporlarını hangi süre içerisinde Kuruma bildirmemiz gerekiyor? Bu bildirim nasıl yapılmaktadır?
3. ABC A.Ş.'nin 2020 hesap döneminin ihtiyari denetimini yaptık. İhtiyari olarak yapılan denetime ilişkin raporun da Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu?
4. ABC A.Ş.'nin İcra ve İflas Kanunu hükümleri çerçevesinde Konkordato denetimini yaptık. İlgili mevzuatında yer alan özel hükümler uyarınca yapılan bu denetime ilişkin düzenlenen raporun da Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu?
5. Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu ile riskin erken saptanması sistemi ve komitesi hakkında hazırlanan denetim raporlarının da Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu? Bu raporlara ait bildirimler nasıl yapılmaktadır?
6. Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 28'inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen ve sorumlu denetçi olarak görevlendirileceklerde aranan şartları haizim. İstihdam edildiğim denetim kuruluşu tarafından üstlenilen denetimlerde, denetim raporlarını sorumlu denetçi olarak imzalayabilir miyim?
7. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca yapılan denetimlerde, denetim raporlarını en geç ne zamana kadar şirkete teslim etmemiz gerekir?
8. Denetim raporlarının Kuruma bildiriminde "Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesini Seçiniz" şeklinde bir veri girişi isteniyor. Buraya hangi veri girişi yapılmalıdır?
9. Geçerli finansal raporlama çerçevesi TFRS olan bir denetime ilişkin denetim raporu bildirimini yapacağım. Sistemde geçerli finansal raporlama çerçevesini TFRS olarak seçtikten sonra şirketin TFRS'yi zorunlu olarak mı yoksa ihtiyari olarak mı uyguladığına ilişkin veri girişi isteniyor. Denetimini yaptığım şirketin zorunlu olarak mı yoksa ihtiyari olarak mı TFRS uyguladığını nasıl anlayacağım?
10. Şirketimiz 2020 hesap dönemi için 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca denetime tabi. Söz konusu denetim için ABC BDK A.Ş'yi denetçi olarak seçtik. Denetim sonucunda finansal tablolarımız hakkında görüş vermekten kaçınıldı/olumsuz görüş verildi. Ne yapmalıyız?

Gelir Bildirimleri, Şeffaflık Raporları ve Mesleki Sorumluluk Sigortalarına İlişkin Sıkça Sorulan Sorular

1. Kimler gelir bildiriminde bulunmak zorundadır?
2. Son takvim yılına ait gelirin Kuruma bildirimleri nasıl yapılmaktadır?
3. Gelir bildirimini ne zamana kadar yapılmalıdır?
4. Bir takvim yılı içerisinde denetim sözleşmesi imzaladım, ancak bağımsız denetimden herhangi bir gelir elde etmedim. Gelir bildiriminde bulunma yükümlülüğüm var mı?
5. Bir takvim yılında KAYİK denetimi üstlenip şeffaflık raporu yayımlayan ve söz konusu şeffaflık raporunda son takvim yılına ait gelirlerine yer veren denetim kuruluşlarının da gelir bildiriminde bulunması gerekiyor mu?
6. Denetim sözleşmelerinde denetim ücretleri yer aldığından, sözleşme bildirimini yapılmış olması ile gelir bildiriminde bulunma yükümlülüğümü yerine getirmiş olur muyum?
7. Kimler şeffaflık raporu hazırlamak zorundadır?
8. Şeffaflık raporlarının hazırlanarak denetim kuruluşumuzun internet sitesinde ilan edilmesi yeterli mi? Bu raporların Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu? Raporların Kuruma bildirimini nasıl yapılmaktadır?
9. Şeffaflık raporlarının ne zamana kadar internet sitesinde yayımlanması / Kuruma bildirilmesi gerekmektedir?
10. KAYİK denetim yetkisini haiz bir kuruluşuz. İlgili takvim yılında KAYİK denetimi yapmadık. Şeffaflık raporu hazırlama/internet sitesinde yayımlama/Kuruma bildirme yükümlülüğümüz bulunuyor mu? Ne yapmalıyız?
11. Hangi şirketlerin denetimini yaparsak şeffaflık raporu hazırlama/internet sitesinde yayımlama/Kuruma bildirme yükümlülüğümüz doğar?
12. Şeffaflık raporlarında yer alması gereken asgari bilgiler nelerdir?
13. Şeffaflık raporları asgari olarak ne kadar süre için kamunun erişimine açık tutulmalıdır?
14. Kimler mesleki sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır?
15. 3568 sayılı Kanun kapsamında mesleki sorumluluk sigortası yaptırdım. Bağımsız denetim hizmetleri için de sigorta yaptırmak zorunda mıyım?
16. Mesleki sorumluluk sigortasına ait poliçelerin Kuruma bildirilmesi gerekiyor mu? Poliçelerin Kuruma bildirimini nasıl yapılmaktadır?

Kaynak: KGK – 06.12.2021